

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/787/2013/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

55/2014. (II. 26.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2013. november 7-én előterjesztett **panaszát** a 2014. február 26-án megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Készenléti Rendőrség – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, illetve alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2013. november 6-án postai úton, illetve 2013. november 7-én elektronikus panaszbejelentőn terjesztette elő a panaszbeadványát.

I.

1) A panaszos panaszbeadványaiban előadta, hogy 2013. október 30-án 12 óra körüli időben egy aluljáróban két rendőr intézkedés alá vonta. A panaszos megjelölte a rendőrök azonosító számát, illetve elmondta, hogy a két rendőr a Készenléti Rendőrség állományába tartozott. (Ezt a rendőrök bordó sapkája alapján gondolja.) A panaszost a rendőrök személyazonossága igazolására szólították fel, aminek eleget tett. A panaszos jogszerűtlennek tartja, hogy sor került ruházata és hátitáskája tartalmának átvizsgálására, noha az iratait rendben találták, és az átvizsgálásra egyébként nem adott okot. Kifogásolja továbbá, hogy a rendőrök az intézkedés alatt nem mutatták fel rendőri igazolványukat, nem közölték az intézkedésük okát és célját, és nem adták meg sem nevüket, sem szolgálati helyüket. A panaszos sérelmezi továbbá, hogy amikor megkérdezte őket, hogy ez nemzetbiztonsági ellenőrzés-e, akkor az egyikük azt felelte, hogy igen. A panaszos az intézkedés ideje alatt végig úgy érezte, úgy kezelik, mintha

---

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

egy veszélyes bűnöző volna. Az intézkedés végén az egyik rendőr még cinikusan azt is megjegyezte, hogy a panaszos nyugodtan panaszt tehet akár a Teve utcában is, ha akar. Mindezek alapján kérte a Testület vizsgálatát.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) Dr. B. J. r. vezérőrnagy 2013. december 3-án kelt átiratában előadta, hogy a panaszban megjelölt intézkedéssel kapcsolatban nem keletkezett jelentés vagy egyéb rendőrségi dokumentum. A rendőri intézkedés időpontjában nem volt elrendelve fokozott ellenőrzés.

2) F. Á. r. törm. – a Testület megkeresésére 2013. december 2-án készített – jelentésében előadta, hogy szolgálata teljesítése során 2013. október 30-án a délutáni órákban egy budapesti aluljáróban tartózkodott a társával, amikor elhaladt előtte a panaszos, akinek a viselkedése a rendőri jelenlétet észelve feltűnően zavart és ideges lett, a szemkontaktust kerülve megszaporázta lépteit. A fentieket észelve panaszost – a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 29. § (1) bekezdés a) pontja alapján – bűnmegelőzési céllal személyazonosságának igazolására szólította fel. Az intézkedést a rendőr a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendeletben (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) meghatározott szolgálati fellépés szerint kezdte meg, napszaknak, nemnek megfelelő köszönéssel, tiszteletadással, neve, rendfokozata, jelvéyszáma és szolgálati helye megjelölésével, valamint a panaszost szóban tájékoztatta az intézkedés tényéről és céljáról.

A panaszos már ekkor kétségbe vonta a rendőri intézkedés jog- illetve szakszerűségét, valamint személyazonosságának igazolását is megtagadta, stílusa lekezelő és tiszteletlen volt. Ezt követően határozottabb hangnemben közölte a r. törm. a panaszossal, hogy amennyiben nem igazolja személyazonosságát, azzal szabálysértést követ el, és elő fogják állítani a Budapesti Rendőr-főkapitányság Kerületi Rendőrkapitányságra személyazonosságának megállapítása céljából. A panaszos ezt követően hajlandó volt igazolni magát személyi igazolványának átadásával. Adatait EDR-SMS segítségével a körözési nyilvántartási rendszeren keresztül az eljáró rendőr ellenőrizte, abban nem szerepelt. Ezt követően, mivel a panaszos zavartsága és idegessége az intézkedés kezdetétől fogva észlelhető volt, közölte vele a r. törm., hogy bűnmegelőzési céllal vele szemben ruházat- és csomagátvizsgálást fog fogantatosítani. A panaszos nem értette, hogy miért van erre szükség, ezért a rendőr ismét közölte vele, hogy bűnmegelőzési céllal kerül sor az intézkedésre, és amennyiben nem hajlandó együttműködni, azzal a jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértését követi el, aminek következtében elő fogja állítani. A fentieket követően a panaszos együttműködővé vált, a ruházat- és csomagátvizsgálás során ruházatából egy, a 8 centimétert szemmel láthatóan meg nem haladó vágóéllal rendelkező kés került elő. Az átvizsgálás során bűncselekményre vagy szabálysértésre utaló jelet vagy körülményt a rendőrök nem észleltek, így további intézkedés nem vált szükségessé.

A jelentés utal rá, hogy a rendőri intézkedés fogantatosítására az aluljáróban került sor. Tanú megnevezésére sem a rendőrök, sem a panaszos részéről nem volt szükség az intézkedés jog- és szakszerűsége, illetőleg törvényes volta miatt, noha a nagy gyalogos forgalom miatt erre lett volna lehetőség. Az aluljáró kamerafelvételei ugyanakkor esetlegesen rögzíthették a történeteket.

Az intézkedés pontos időtartamát a r. törm. már nem tudja megjelölni az időmúlás miatt, de megítélése szerint kb. 15 percet vehetett igénybe. Az intézkedés ideje alatt a rendőrök szorítkoztak az intézkedés eredményes és mielőbbi végrehajtására szolgáló kommunikációra, míg a panaszos folyamatosan sérelmezte az intézkedés jogalapját, erősen passzív magatartást tanúsított. A panaszos az intézkedés során a rendőrökkel nem volt együttműködő, stílusa lekezelő és tiszteletlen volt, tegeződő hangnemben beszélt. A panaszos már az intézkedés kezdetén kifogásolta annak jog- és szakszerűségét, először személyazonosságának az igazolását is megtagadta, továbbá a ruházat- és csomagátvizsgálás során sem tanúsított együttműködő magatartást.

Az intézkedés ideje alatt a rendszeresített „10M” mintájú bevetési egyenruha volt a r. törm.-en, Készenléti Rendőrségre jellemző egyedi karszalaggal és bordó pilótkával. A ruházaton jól láthatóan fel volt tüntetve a jelvény, a hímzett azonosító, az állományjelző, valamint a rendfokozati jelző. Az egyéb szolgálati felszereléseit szintén az előírásoknak megfelelően viselte.

Az intézkedés végén a rendőr tájékoztatta a panaszost panasztételi lehetőségéről (elmondta, hogy panaszt tehát bármelyik rendőrkapitányságon, illetve a Testületnél), majd ezt követően – mivel vele szemben további rendőri intézkedés nem vált szükségessé – útjára bocsátotta. A panaszossal szemben nem indult semmiféle hatósági eljárás az intézkedés következményeként.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének V. cikkében foglalt tulajdonjoghoz való jogát, XXIV. cikkben foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát, illetve a VI. cikkben rögzített személyes adatok védelméhez való jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület először a panaszos igazoltatásának és a ruházat- és csomagátvizsgálásnak a jogszerűségét vizsgálta.

A panaszos sérelmezte, hogy igazoltatás alá vonták, majd annak ellenére, hogy átadta az iratait és semmivel nem szolgált rá egyébként, átvizsgálták a rendőrök a ruházatát és a csomagját.

a) Az Rtv. 1. § (2) bekezdése rögzíti, hogy „a rendőrség az Alaptörvényben, az Rtv.-ben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében:

1. általános bűnügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését, megakadályozását és felderítését, valamint a bűncselekményből származó vagyont visszaszerzését,

2. szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében [...].”

Az igazoltatás szabályait az Rtv. 29. §-a rendezi. Eszerint a rendőr a feladata ellátása során

a) igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani,

b) az igazoltatott személyt lakcímének, tartózkodási helyének – az igazoltatott választása szerint – a lakcímet igazoló hatósági igazolvánnyal vagy más alkalmas dokumentummal történő igazolására, vagy a lakcímre, tartózkodási helyre vonatkozó nyilatkozattételre kérheti fel, valamint

c) amennyiben a 24/A. § (1) bekezdésében meghatározott személy felkérése alapján igazoltat, úgy az igazoltatott személyt a b) pontban megjelölt adatok igazolására, vagy ezen adatokra vonatkozó nyilatkozattételre kéri fel.

Az igazoltatott köteles a személyazonosító adatait hitelt érdemlően igazolni. A személyazonosságot – a személyazonosító igazolványon túl – minden olyan hatósági igazolvány igazolja, amely tartalmazza a személyazonosításhoz szükséges adatokat. Az igazoltatott kizárólag ezen okmányok egyikének bemutatására kötelezhető. A rendőr más jelen lévő, ismert személyazonosságú személy közlését is elfogadhatja igazolásként.

A személyazonosság igazolásának megtagadása esetén az igazoltatott a személyazonosság megállapítása céljából feltartóztatható, a személyazonosság megállapításának sikertelensége esetén előállítható, ha a személyazonosítás megállapítása más módon nem biztosítható, a személyazonosság megállapítása céljából az igazoltatottól ujjnyomat vehető, az igazoltatottól fényképfelvétel készíthető, továbbá a külső testi jegyek észlelés és mérés alapján rögzíthetők.

A Testület utal továbbá Rtv. 13. §-ának (1) bekezdésére, amely a rendőr intézkedési kötelezettségéről rendelkezik. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. A fenti rendelkezést a Szolgálati Szabályzat 8-9. §-a az alábbiakkal egészíti ki. A rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást. A rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki.

A rendőri jelentés szerint a Batthyány téri aluljáróban közlekedett a panaszos, majd amikor a rendőri jelenlétet észlelte, a viselkedése feltűnően zavart és ideges lett, a szemkontaktust kerülve megszorította lépteit. A fentieket észlelve a r. t. örm.– az Rtv. 29. § (1) bekezdés a) pontja alapján – bűnmegelőzési célzattal személyazonosságának igazolására szólította fel a panaszost, aki már ekkor kétségbe vonta a rendőri intézkedés jog- illetve szakszerűségét, valamint személyazonosságának igazolását is megtagadta, stílusa lekezelő és tiszteletlen volt. Ezt követően határozottabb hangnemben közölte a r. t. örm. a panaszossal, hogy amennyiben nem igazolja személyazonosságát, azzal szabálysértést követ el, és elő fogja állítani a Budapesti Rendőr-főkapitányság Kerületi Rendőrkapitányságra személyazonosságának megállapítása céljából. A panaszos ezt követően hajlandó volt igazolni magát személyi

igazolványának átadásával. Adatait a rendőr EDR-SMS segítségével a körözési nyilvántartási rendszeren keresztül leellenőrizte, abban a panaszos nem szerepelt

Beadványában a panaszos nem adott elő semmit az igazoltatást megelőző magatartásával kapcsolatban. Így e körben a Testület a rendőri előadást alapul véve elfogadta, hogy a panaszos sietve haladt át az aluljárón és került a szemkontaktust a rendőrökkel, az azonban ennyi adat alapján már nem volt rekonstruálható, hogy ezen magatartásának a rendőri jelenlét volt-e az oka.

A rendőri jelentés szerint ez a panaszosi magatartás alkalmas volt arra, hogy a rendőrökben az a gyanú alakuljon ki, hogy a panaszos valamit takargatni akar. A Testület vizsgálata során nem tudta kizárni annak lehetőségét, hogy az eseményekkor fennállt az a minimális gyanút, ami az igazoltatás jellegű jogkorlátozáshoz megalapozásához szükséges, ezért a Testület a panaszos intézkedés alá vonását nem találta megalapozatlannak, **és a panaszos személyes adatok sérelméhez való joga megsértését nem állapította meg.**

b) Az Rtv. 29. § (6) bekezdése szerint a rendőr az igazoltatott személy ruházatát, járművét átvizsgálhatja, ha azt a személyazonosság megállapítása, a közrendet, a közbiztonságot fenyegető veszély elhárítása, bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésének gyanúja szükségessé teszi.

Az Rtv. 97. § (1) bekezdés b) pontja szerint e törvény alkalmazásában ruházat: az intézkedéssel érintett személy testén viselt, illetőleg az intézkedés helyszínén nála lévő, vagy a közvetlen felügyelete alatt, illetve rendelkezésére álló ruházat, csomag és tárgy.

A rendőri jelentés szerint mivel a panaszos zavartsága és idegessége az intézkedés kezdetétől fogva észlelhető volt, közölte vele a r. törm., hogy bűnmegelőzési célzattal vele szemben ruházat- és csomagátvizsgálást fog végrehajtani. A panaszos nem értette, hogy miért van erre szükség, ezért a rendőr ismét közölte vele, hogy bűnmegelőzési célzattal kerül sor az intézkedésre, és amennyiben nem hajlandó együttműködni azzal szintén szabálysértést követ el, aminek következtében sor kerül az előállítására. A fentieket követően a panaszos együttműködővé vált. A ruházat- és csomagátvizsgálás során a panaszos ruházatából egy, a 8 centimétert szemmel láthatóan meg nem haladó vágóéllal rendelkező kés került elő, így további rendőri intézkedés nem vált szükségessé. Az átvizsgálás során tehát bűncselekményre, vagy szabálysértésre utaló jelet vagy körülményt a rendőrök nem észleltek, így további intézkedés nem volt.

A panaszosi előadás egyáltalán nem tér ki arra, hogy nem akarta volna átadni a személyi igazolványát, bár az általa előadottak – különösen azon megjegyzése, hogy a rendőrnek nemzetbiztonsági ellenőrzésre vonatkozó kérdéseket tett fel – azt látszanak erősíteni, hogy valóban megkérdőjelezte az intézkedés jogszerűségét.

Tekintettel arra, hogy a Testület álláspontja szerint az igazoltatáshoz szükséges mértékű gyanú fennállt, amelyet az igazoltatás során a panaszos fent vázolt magatartása tovább erősített, a Testület álláspontja szerint nem volt nyilvánvalóan megalapozatlan az a rendőri feltevés, hogy a panaszosnál valamilyen nem megengedett, esetlegesen jogsértésből származó tárgy van, ezért a Testület álláspontja szerint a jogkorlátozás nem lépte át a jogszerűség határt.

A Testület álláspontja szerint tehát a ruházatátvizsgálás során nem sérült a panaszos tulajdonhoz való joga.

3) A Testület a panasz alapján ezt követően azt vizsgálta, hogy a szolgálati fellépés módja a vonatkozó szabályoknak megfelelt-e.

A panaszos sérelmezte, hogy rendőrök az intézkedés alatt nem mutatták fel rendőri igazolványukat, nem közölték az intézkedésük okát és célját, nem adták meg sem nevüket, sem szolgálati helyüket.

A rendőri jelentések szerint az intézkedést a rendőr a Szolgálati Szabályzatban meghatározott szolgálati fellépés szerint kezdte meg: napszaknak, nemnek megfelelő köszönéssel, tiszteletadással, neve, rendfokozata, jelvéyszáma és szolgálati helye megjelölésével. A panaszost szóban tájékoztatta az intézkedés tényéről és céljáról. Az intézkedés ideje alatt a rendszeresített „10M” mintájú bevetési egyenruha volt a r. törm.-en Készenléti Rendőrségre jellemző egyedi karszalaggal és bordó pilótkával. A ruházaton jól láthatóan fel volt tüntetve a jelvény, a hímezett azonosító, az állományjelző, valamint a rendfokozati jelző. Az egyéb szolgálati felszereléseit a rendőr az előírásoknak megfelelően viselte.

Az Rtv. 20. § szerint a rendőrt az intézkedés során az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye, vagy szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja. A rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.

A rendőr köteles – ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti – intézkedése megkezdése előtt szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét felmutatni. Ha a rendőr szolgálati igazolványának vagy azonosító jelvényének felmutatása az intézkedés megkezdése előtt veszélyeztetné az intézkedés eredményességét, úgy azt az intézkedés befejezésekor köteles felmutatni. Ha a rendőr egyenruhát visel, de az intézkedés során azonosító jelvénye nem látható, vagy azt nem viseli, akkor a ruházatán azonosító jelvényének számát jól láthatóan fel kell tüntetni.

A szolgálati fellépés módjára vonatkozó szabályokat a Szolgálati Szabályzat 5. §-a tovább részletezi. A jogszabályhely értelmében az intézkedést a rendőr – az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelegéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja. Ez a közlés akkor mellőzhető, ha az ott meghatározott információk előzetes közlése, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény felmutatása az intézkedés megtételét lehetetlenné teszi, vagy annak eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti.

a) A jelen esetben a rendőr és a panaszos előadása között olyan fokú ellentmondás tapasztalható a tekintetben, hogy a rendőr közölte-e a nevét, az azonosító számát, a beosztását, illetve az intézkedés célját, amely további bizonyítékok hiányában nem oldható fel, így a Testület nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy az intézkedő rendőr betartotta-e a szolgálati fellépés szabályait.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem volt megállapítható.

b) A panaszos azon sérelme kapcsán, hogy a rendőr nem mutatta fel a szolgálati igazolványát az intézkedés kezdetén, a Testület hivatkozik a fent citált jogszabályhelyekre, amelyek szerint az egyenruhában szolgálatot teljesítő rendőrt az egyenruha és a jelvénye igazolja, az igazolvány felmutatására csak a civil ruhában szolgálatot teljesítő rendőrök kötelesek az intézkedés kezdetén.

A rendőri jelentések szerint a rendőrök „10M” mintájú egyenruhában voltak a hozzátartozó ékítményekkel (a jelvény, a hímzett azonosító, az állományjelző, valamint a rendfokozati jelző) és kötelező szolgálati felszereléssel. A panaszos szintén úgy nyilatkozott, hogy a rendőrök egyenruhában voltak, még a bordó pilótkát is megjelöli előadásában.

Az előadások tehát megegyeznek arra vonatkozóan, hogy egyenruhában teljesített szolgálatot az intézkedő rendőr, a panaszosi előadás pedig nem tért ki arra, hogy az egyenruháról esetlegesen hiányzott volna a rendőr jelvénye.

Minderre tekintettel a Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga amiatt, hogy a rendőr nem mutatta fel az intézkedés kezdetén a szolgálati igazolványát.

IV.

A Testület álláspontja szerint az igazoltatás kapcsán nem sérült a panaszos személyi adatok védelméhez való joga, a ruházat- és csomagátvizsgálás kapcsán nem sérült a tulajdonhoz való joga. Szintén nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga amiatt, hogy a rendőr nem mutatta fel az intézkedés kezdetén a szolgálati igazolványát.

A Testület nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy az intézkedő rendőr betartotta-e a szolgálati fellépés szabályait, mivel a bizonyítékok szűkös volta miatt az előadások közötti ellentmondás nem volt feloldható, ezért a Testület álláspontja szerint a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem volt megállapítható.

Mindezekre tekintettel a Testület az Rtv. 93 § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2014. február 26.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag